

Кравченко В. В.,
здобувач вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв

ІНФОРМАЦІЙНІ ПОТОКИ В ЦИФРОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ СИСТЕМАХ

Сутність сучасного методологічного бачення управління інформаційними потоками полягає у формуванні адаптивних систем, які здатні до самонавчання, саморегулювання та інтеграції внутрішніх і зовнішніх джерел даних [1]. Такі системи функціонують за принципом відкритої архітектури, де інформаційні потоки не обмежуються межами підприємства, а перетинають його комунікаційний простір у взаємодії з клієнтами, партнерами, регуляторами та цифровими платформами. Це вимагає не лише технічного забезпечення, а й формування нової культури управління знаннями, у центрі якої перебувають аналітика, інтерпретація та застосування інформації для прийняття стратегічних рішень.

З методологічного погляду важливим є перехід від концепції управління даними до управління знаннями. У межах когнітивного підходу інформаційні потоки розглядаються не як лінійні процеси передавання, а як багаторівневі структури формування сенсу. Кожен потік не лише транспортує дані, а й створює передумови для колективного навчання організації. Інформаційні системи нового покоління мають бути орієнтовані на здобуття нового знання, а не на механічну обробку повідомлень [2]. Таким чином, управління потоками переходить у площину управління когнітивними процесами, де основним завданням стає забезпечення сприйняття, аналізу та творчого осмислення інформації.

Особливу увагу привертає методологія цифрової інтеграції, що ґрунтується на використанні технологій Big Data, Business Intelligence, ERP- і CRM-систем, а також штучного інтелекту. Цифрова аналітика стає інструментом не лише збору даних, а й виявлення закономірностей у потоках інформації, що формують підґрунтя для передбачуваного управління. Завдяки цьому інформаційні потоки перетворюються на інструмент прогнозування поведінки ринку, виявлення слабких місць у бізнес-процесах та оптимізації стратегічних рішень. Водночас цифрова інтеграція створює ризики інформаційного перевантаження, що потребує розробки механізмів селекції, фільтрації та пріоритезації даних, здатних забезпечити релевантність інформаційного обміну [3].

Інноваційною складовою сучасних методологічних підходів стає перехід до платформної логіки управління. Підприємства більше не функціонують як ізольовані одиниці, а стають частиною розподілених мереж, де інформаційні потоки циркулюють між численними учасниками екосистеми. Такий підхід

змінює природу управлінських рішень: вони приймаються не лише на основі внутрішніх даних, а й через аналіз зовнішніх джерел – соціальних мереж, електронних ринків, спільнот користувачів. У цьому контексті зростає роль гібридних аналітичних моделей, які поєднують методи кількісного аналізу з якісною інтерпретацією комунікаційних сигналів [4].

Сучасні методологічні підходи також базуються на концепції гнучкого управління, що передбачає швидке оновлення інформаційних потоків відповідно до динаміки зовнішнього середовища. Гнучкість досягається завдяки горизонтальній структурі комунікацій, де обмін інформацією здійснюється без жорсткої ієрархії, що сприяє прискоренню управлінських процесів і зменшенню втрат часу. У таких системах важливим чинником стає довіра до інформації – її достовірність, прозорість та доступність для всіх учасників процесу прийняття рішень. Унаслідок цього формується інтегрований інформаційно-комунікаційний простір підприємства, який поєднує внутрішні та зовнішні канали, створюючи умови для безперервного обміну знаннями [5] (рис. 1).

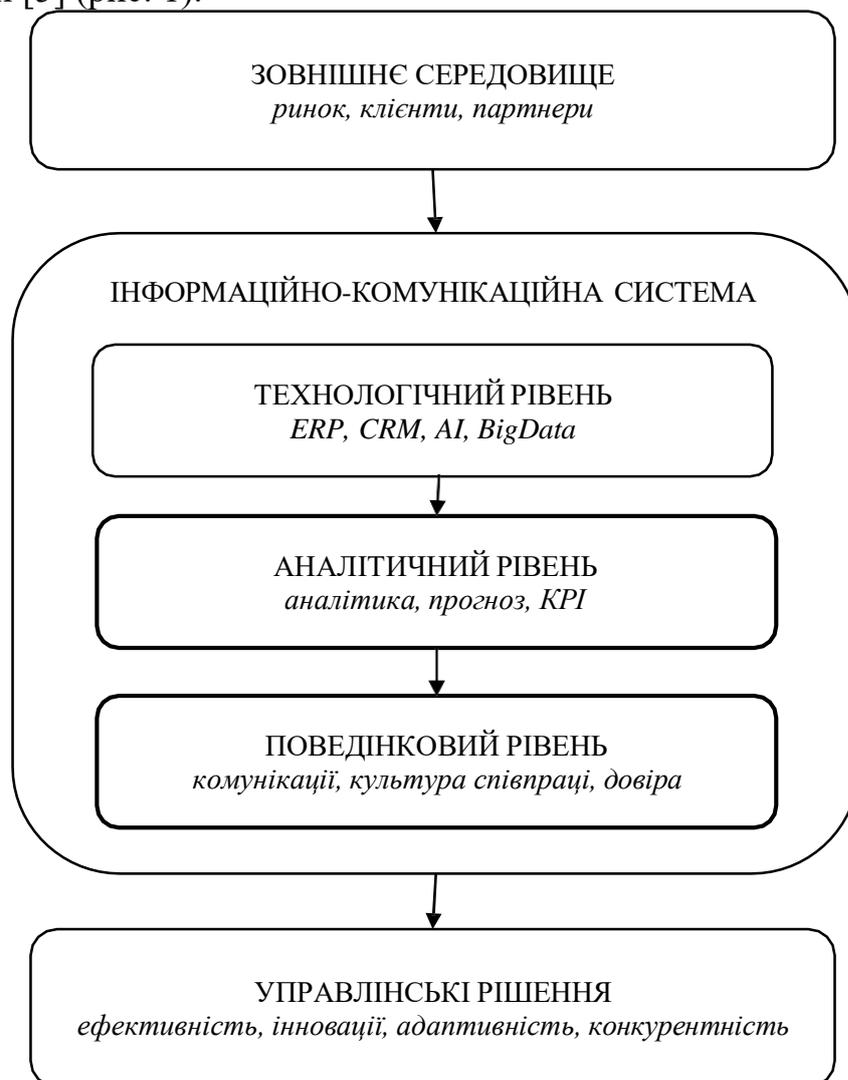

Рисунок 1. Інтегрована модель управління інформаційними потоками підприємства

Джерело: сформовано автором на основі [5-6].

Невід'ємною складовою методологічного розвитку є управління інформаційними ризиками. Зростання обсягу даних та відкритість комунікаційних каналів підвищують ймовірність виникнення загроз – від витоку конфіденційної інформації до спотворення даних. Тому методологія сучасного управління потоками передбачає запровадження принципів інформаційної безпеки, побудову систем контролю доступу, криптографічного захисту та моніторингу аномалій у потоках даних. Безпека інформаційних потоків має розглядатися не як технічна функція, а як складова стратегічного управління [6].

На цій основі формується нова парадигма управління – від реактивного до проактивного інформаційного менеджменту. Його мета полягає у не просто фіксації інформаційних подій, а у передбаченні їхніх можливих наслідків для розвитку підприємства. Завдяки аналітичним інструментам і штучному інтелекту підприємства переходять від реагування на зміни до їх передбачення, що дозволяє підтримувати конкурентну рівновагу навіть у кризових умовах. Таке управління набуває ознак самоорганізації, де інформаційні потоки відіграють роль нервової системи підприємства, здатної до швидкого передавання сигналів і формування колективних рішень у реальному часі [4].

Отже, методологічні підходи до управління інформаційними потоками у сучасних умовах трансформуються у напрямі інтеграції технологічних, поведінкових та когнітивних компонентів. Їхня сутність полягає у формуванні розумної системи управління, де інформація виступає не лише ресурсом, а й стратегічним чинником розвитку. Такі системи здатні не лише передавати дані, а й інтерпретувати їх у контексті цілей організації, забезпечуючи гнучкість, інноваційність і здатність до самонавчання. У перспективі методологічна еволюція управління інформаційними потоками стане основою побудови інтелектуально-комунікаційних підприємств, у яких інформація перестає бути інструментом контролю, а стає засобом розвитку організаційного потенціалу.

Список використаних джерел

1. Ларіна Р. Р. Інформаційний менеджмент підприємства: концепції та інструменти. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021.
2. Геєць В. М. Інтелектуалізація економіки: концепції, моделі, інструменти. Харків: Інститут економіки НАН України, 2021.
3. Davenport T. H., Ronanki R. Artificial Intelligence for the Real World. Harvard Business Review, 2018.
4. Tapscott D. The Digital Economy: Rethinking Promise and Peril in the Age of Networked Intelligence. McGraw-Hill, 2020.
5. Федулова Л. І. Комунікаційна парадигма управління підприємством. Київ: Наукова думка, 2020.
6. Кузьмін О. Є., Ремінна І. М. Управління бізнес-процесами підприємства: монографія. Львів: НУ «Львівська політехніка», 2021.